

ЦЕНА:

За Србију на годину	6 данара
на пола године	3 "
За стране земље на годину	9 "

РУКОПИСИ НЕ ВРАЋАЈУ СЕ

НЕПЛАЋЕНА ПИСМА НЕ ПРИМАЈУ СЕ

РАД ОДБОРА ОПШТИНСКОГ

РЕДОВНИ САСТАНАК

9 августа 1902 год.

Председавао председник београдске општине г. Милов. Р. Маринковић. Од одборника били г. г. М. Штрбић, Јован Максимовић, Мих. Бобић, Ђорђе Н. Петровић, К. Теодосијевић, Петар Новаковић, М. Капетановић, М. О. Петровић, Д. Б. Миловановић, Дим. Наумовић, Св. Јанковић, Милов. Миленковић, К. Лазаревић, Милан Димљ, Никола И. Димитријевић, А. Н. Крманоновић, Јов. Смедеревцац, С. М. Веселиновић, В. С. Живковић, Др. Јов. Ђурић, Дамјан Стојковић, Урош Благојевић, Р. Драговић, А. Шток и С. Авријел, Деловођ, Мих. М. Марјановић.

I

Пошто је констатовано да је у данашњу седницу дошао довољан број одборника, председник је отворио седницу и позвао новоизабрате а још незаклете одборнике г. г. Стевана Веселиновића, Др. Јована Ђурића, Алексу Н. Крманоновића и Божу С. Живковића и ново изабратога још незаклетог одборничког заменика г. Петра Новаковића, који су у данашњу седницу дошли да положе заклетву на одборничку дужност и исту приме у смислу чл. 106 зак. о општинама.

Пошто је парох београдски г. Никола Стефановић примио заклетву од напред именованих одборника и одборничког заненика, — одбор је примио к знању ово полагање заклетве.

II

Председник позива ново изабратога а још незаклетог одборника г. Самуила Авријела који је у данашњу седницу дошао, да по обредима своје вере, положи заклетву на одборничку дужност и исту прими.

Пошто је г. Авријел положио заклетву по обредима своје вере коју је председник општине оверио, — одбор је примио к знању и ово полагање заклетве.

III

Пречитан је записник одлука седнице држане петог августа тек. године.

Одборник г. Ђорђе Пешровић, примећује да је у истом записано, да је одборник г. Стеван Д. Поповић пензионер, међу тим он је Државни Саветник на расположењу. Тражи да се та грешка исправи.

Председник општине примећује, да је у истом записнику такође погрешно стављено, да је одборник г. Милан О. Петровић, инжењер жељез. дирекције док је он инспектор жељезничке дирекције. Тражи да се и та грешка исправи.

По саслушању тога, — одбор је решио:

Прима се записник одлука седнице држане петог августа тек. године са овим изменама које су тражили одборник г. Ђорђе Петровић и председник општине.

IV

Одборник г. Јован Смедеревцац изјављује, да је познато, како је г. министар грађевина, односно жељезничка дирекција изменио тарифу за пренос жита на жељезничким пругама Велика Плана — Београд и Велика Плана — Смедерево, а на штету Београда. Да услед тога сва храна сада иде на Смедерево.

Да је тиме учињена велика штета Београду, његовим трговцима извозницима и грађанима, док на другој страни није много поможено извозницима смедеревским; јер тамо извозника који се искључиво извозном трговином баве мало има, већ су тамо купци странци који се тамо баве док је сезона за куповање жита па после одлазе ван Србије и не плаћају никакав порез нашој држави. Тим поступком г. министра односно жељезничке дирекције, Београд је у погледу на извозну трговину спао на нулу и неће много времена проћи па ће Београд морати за своју потребу да купује жито на смедеревској пијаци.

Од Београда се тражи да игра улогу престонице. Од њега се тражи да има кеј и антрпоте, а кад у њему не може услед ове промене тарифе бити извозне трговине, онда шта ће му кеј и антрпоти.

Софија као бугарска престоница добија од државе пола милиона динара годишње на име помоћи за своје улепшавање, а сем тога по милион динара годишње за то што се војска егзецира на софијском пољу, а Београд не добија од државе ништа већ му се поред тога од ње чине сметње у трговини према напред изложеном.

Одбор општински као представник Београда дужан је да употреби сва средства, да уклони ову незгоду која је Београду стављена овом изменом тарифе а сем тога и да добије повољнији подвоз на жељезницама за Београд.

Даље излаже да је овим поступком г. министра односно дирекције и сама државна каса на штети. Тражи да одбор ову ствар узме одмах у оцену и најенергичније предузме кораке да се ова незгода Београду отклони.

По саслушању тога и дуже дебате у којој су учествовали председник општине и одборници г. г. Милан Капетановић, Др. Јован Ђурић, Михаило Бобић, Раденко Драговић, Соломон Авријел и Милован Миленковић, слажући се у својим говорима сви са одборником г. Смедеревцем и предлагајући разне начине, на које да се уложи протест против овога поступка г. министра односно жељезничке дирекције, — одбор је решио:

Да се ово тражење одборника г. Смедеревца огласи за хитно. Да ужи одбор у који да уђу председник општине и одборници г. г. Јован Смедеревцац, Др. Јован Ђурић, Алекса Н. Крманоновић, Божа Жив

ковић и Раденко Даговић проучи ову ствар у споразуму са управама срп. паробродског друштва, трговачког удружења и извозне банке и учини одбору предлог о томе: на који начин да се уложи протест противу овог поступка г. министра грађевина односно жељезничке дирекције, те да би се отклонила незгода нанета Београду изменом тарифе на напред поменутих жељезничким пругама и како би Београд добио повољнији подвоз на српским државним жељезницама.

V

По прочитању акта одељка управе града Београда АБр. 7158, 6163, 7168, 7228, 7239, 7240 и 7241 којима се траже уверења о владању и имовном стању извесних лица, — одбор је изјавио:

Да су доброг владања и сиротног имовног стања: Тома Ђорђевић, пиљар, Лука Радосављевић, олд. предузимач, Владимир Савић, кочијаш; да су му непознати: Љубомир Јовановић, берберски помоћник, Новица Вулић, — Чубрић, бив. келнер, Благоје Полужић, бив. слуга и Савка Савић, олд. удова; да је доброг владања и доброг имовног стања Давид М. Леви, олд. мењач и да је доброг владања и средњег имовног стања Риста Димитријевић, кафеџија.

VI

По прочитању молбе Милана Игњатовића, олд. хлебара АБр. 7295, — одбор је изјавио:

Да је Милош Игњатовић, олд. хлебар, доброг владања и сиротног имовног стања. Овом се изјавом замењује изјава одбора од 13 јуна тек. године

VII

Председник износи одбору на мишљење молбе: староца масе пок. Ђорђа Чупића и Стане Н. Стефановић, олд. којима траже уверења о породичном односу.

По прочитању тих молби Ст.Бр. 2500 и 2501, — одбор је изјавио мишљење:

Да се молиоцима могу дати тражена уверења о породичном односу.

VIII

По прочитању молбе Др. Св. М. Марковића, општ. лекара АБр. 7051, — одбор је решио:

Одобрава се молиоцу шестонедељно осуство од дужности ради наведене цели, које ће му се рачунати од дана када је почео употребљавати осуство одобрено му решењем општ. суда од 7 ов. м. АБр. 7051.

У дужности за време осуства да га заступа општ. лекар г. Др. Момчило Ивковић према датом пристанку.

IX

По прочитању оставке г. Стевана Миљковића, новоизабратог кмета београдске општине АБр. 6070, на дужност кмета, — одбор је решио:

Да се ова оставка коју је г. Миљковић поднео на кметовску дужност уважи. Да дужност кмета на место г. Миљковића врши до избора другог лица за кмета одборник г. Коста Теодосијевић са платом од три хиљаде и шест стотина динара на годину, колика је општ. буџетом за ову годину предвиђена, а која ће му се рачунати од дана кад у ову дужност буде уведен, а издавати из партије бр. 5 расхода буџета I.

X

По прочитању акта министра грађевина АБр. 7130, — одбор је решио:

Да се сума у шест стотина и двадесет динара, колико се има из општ. касе послати министарству грађевина за исплату извршене оправке зграде гимназије Краља Александра I, а колико на општину долази исплати на терет партије бр. 84 расхода буџета I.

XI

По рассмотрењу акта АБр. 7078 која се односе на тражење начелства округа београдског да и београдска општина узме удела у издржавању пастувске станице у Топчидеру за ову годину, — одбор је решио:

Одобрава се општ. суду да може у овој години на терет општ. готовине по добивеном за то надлежном одобрењу утрошити суму од хиљаду динара на издржававање пастувске станице у Топчидеру за ову годину.

XII

По рассмотрењу акта АБр. 6567, која се односе на израду степеница на Калимегдану спрам Богословије, — одбор је решио:

Одобрава се општинском суду, да може у овој и идућој години на терет вишка трошаринских прихода по добивеном за то надлежном одобрењу утрошити суму од двадесет хиљада тридесет динара и седамдесет и осам пара динарских за израду степеница на Калимегдану спрам Богословије.

XIII

Председник саопштава одбору, да је на дневном реду одобрење откупа „Параносовог хана“ ради просецања новопроектване улице, која би имала проћи од кафане Босне на Сави ка Св. Никољском тргу. Излаже одбору како се је та ствар раније развијала и на чему сада стоји. Објашњава даље да се сопственику истог имања чини нерешавањем тога предмета неправда и да се он тиме штети.

Даље наводи да је сопственик изјавио да пристаје да му се за исто имање плати триста хиљада динара у место триста педесет хиљада динара колико је процењено, и то не готовим новцем већ општинском признаницом са извесним роком, само да би знао на чему је.

Излажући то износи одбору исти предлог на решење, молећи га да исти најозбиљније узме у оцену и реши га, како се сопственику овога имања не би даље наносила неправда и исти штетио, јер представништво општинско не сме никако допустити, да тај предмет остане и даље нерешен и да сопственик овог имања и даље сноси штету услед тога.

Сем тога ово се питање има најскорије расправити с тога што просецање поменуте улице стоји у вези са уређењем Св. Никољског трга, коме се такође најскорије мора приступити, те је и с тога веома нужно да се исто питање најскорије расправи.

По саслушању тога и дебате, у којој су учествовали одборници г. г. Милан О. Петровић, Милован Миленковић, Урош Благојевић, Раденко Драговић, Др. Јован Ђурић, Јован Смедеревац, Ђође Петровић, Милан Капетановић и председник општине, — одбор је а на предлог одборника г. Милана О. Петровића решио:

Да се овај предмет огласи за хитан и упуту на мишљење комисији за ревизију регулационог плана.

Да члана ове комисије г. Косту Главинића, ако се до дана кога овај предмет буде упућен истој комисији на мишљење, не буде вратио с пута заступи у давању мишљења по овоме предмету одборник г. Милан Капетановић.

ПОД НАЈВИШОМ ЗАШТИТОМ
ЊИХОВИХ ВЕЛИЧАНСТАВА
КРАЉА АЛЕКСАНДРА I. И КРАЉИЦЕ ДРАГЕ

ПРАВИЛА ДРУШТВА ЗА ЧУВАЊЕ НАРОДНОГА ЗДРАВЉА

I. Име и заштита друштвена.

Чл. 1.

Под највишом заштитом Њихових Величанстава Краља Александра I. и Краљице Драге оснива се у Србији „Друштво за чување народнога здравља“, са главним одбором у Београду.

Чл. 2.

Почасни је председник друштва Његово Високопреосвештенство архиепископ београдски и митрополит Србије.

II. Задатак друштвени.

Чл. 3.

Задатак је друштву да ради на чувању и неговању народнога здравља.

III. Начин рада.

Чл. 4.

Друштво постижава свој задатак:

- Писменим и усменим обавештењем и поукама;
- Материјалном помоћу;
- Оснивањем појединих установа и подизањем угледних домова у корист народнога здравља;
- Залагањем свога утицаја, да се путем законодавства или наредба прописују или у дело приводе прописане санитарске мере од опште важности.

IV. Новчана средства

Чл. 5.

Новчана су средства друштвена:

- Члански улози;
- Прилози и завештања у новцу и имању;
- Приходи од популарних списа, друштвеног листа, јавних предавања, приређивања хигијенских изложба.
- Поклони у разним стварима за друштвени циљ.
- Интерес на уложени новац.

V. Чланови.

Чл. 6.

Чланови друштвени могу бити сви пријатељи народнога здравља.

Чл. 7.

Чланова друштвених има:

- Редовних, с годишњим улогом од пола динара;
- Помагача, с годишњим улогом од 5 динара;
- Утемељача, с прилогом од 100 динара један пут за свагда.
- Друштвених добротвора с прилогом од 500 дин. један пут за свагда у новцу или другој вредности.
- Народних добротвора, с прилогом од 5.000 динара један пут за свагда у новцу или другој вредности.
- Почасних, које по предлогу главног одбора изабере редовна годишња скупштина, између лица, која својим радом у опште или заузимањем за успех овога друштва покажу за њ особите заузимљивости или му учине велике услуге.

Чл. 8.

Дужности су чланова, да речју и делом раде на остварењу друштвених задатака и да се придржавају правила, прописа и програма друштвених.

Чл. 9.

Сваки члан има права, која му друштвена правила дају.

Сваки члан може исказивати мишљење о раду друштвеном и чинити предлоге у корист напретка и што успешнијег рада друштвеног. Ова ће се мишљења достављати главном одбору, ако их месна дружина и окружни одбор усвоји.

Чл. 10.

Уписивање у чланство врши се код сваког члана месног одбора, и улог се одмах полаже.

Сваки члан добива чланску карту, која вреди за њега и његов дом.

Чл. 11.

Друштво ће се постарати у договору са г. г. лекарима и апотекарима да чланови добијају извесан проценат јефтине лекове и лекарске услуге.

Редовни чланови добијају бесплатно све друштвене популарне списе и упутства.

Остали чланови добивају сем тога бесплатно и друштвени лист.

Чл. 12.

Окружни одбор бира у свима месним дружинама својега округа вредне чланице друштвене за „примерне домаћице“ дајући им повељу о томе.

Примерне су домаћице оне чланице, које са преданошћу врше све послове у својој непосредној околини, према друштвеним упутствима.

VI. Састав друштва.

Чл. 13.

Чланови друштва за чување народнога здравља састављају међу собом месне дружине. Да би се овака дружина образвала, потребно је: у селима 10, у варошицама 20, а варошима 50 чланова.

Чл. 14.

Свака месна дружина има свој одбор.

Дужност је месном одбору, да речима и делом ради на друштвеном задатку и о томе подноси извештај окружном одбору на крају свакога полгођа и то у првој половини Јануара и Јула сваке године.

Месни одбори имају: председника, под-председника, пословођу, благајника и потребни број чланова, тако да у дружинама до 50 чланова улазе у одбор сем часника још 3 члана, преко 50 до 100 чланова 5, а на сваку даљу стотину или део стотине чланова још по 1. Потребан број чланова бира скупштина, а одбор се сам конституише. Осим тога чланови су одбора: најстарији лекар, председница подружине женског друштва, најстарији свештеник по чину у томе месту и управитељ основне школе. Ни у ком случају број одборника не може прећи 15.

Своје конституисање месни одбори јављају својем окружном одбору ради знања.

Месни одбор представник је друштвени у своме месту.

Месни одбори стоје у вези са окружним одборима свога округа. Месни одбор за град Београд стоји у непосредној вези са главним одбором.

За пуноважне одлуке морају бити на састанцима најмање половина чланова.

Месне скупштине друштвене држе се у првој половини Јануара сваке године. На њима председава председник месног одбора, а записник води пословођа. Одлучује се простом већином гласова. На скупу одлучује онолико чланова колико дође.

Месним скупштинама подноси одбор извештај о своме раду и о руковању месном благајном. Препис оба извештаја и извештај тројице чланова, који су прегледали рачуне, шаљу се окружном одбору. Скупштина бира све прегледаче за годину дана у напред.

(Свршиће се)

ОТКЛАЊАЊЕ ПРАШИНЕ СА ДРУМОВА

На овоме месту доносимо писмо г. Драгољуба Спасића, инжињера министарства грађевина, упућено г. Миловану Р. Маринковићу, председнику београдске општине под 10 ов. м. којим га извештава о разним начинима отклањања прашине са друмова. Писмо гласи:

„Поштовани Господине Председниче,

Обећао сам известити Вас о разним начинима отклањања прашине са друмова, у колико сам о томе до сад могао да сазнам.

Ево шта се о тој ствари пише: Технички часопис Le Tramway у своме броју од 14 — VI — ов. год. јавља да су у Монаку прскајући друм тером постигнути врло добри резултати. А у Америци, нарочито у Чикагу по истом принципу чињени су покушаји петролеумом и успех је био у сваком погледу потпуно задовољавајући.

На другом месту опет читао сам да ће у Француској у сенском департману, окуражени досадањим успесима, чинити упоредне покушаје са тером и петролеумом. А исто тако и упоређењем тера и зејтина од тера, тешког зејтина американског и руског, као и оног, који се добија из парафинског шкриљца (француски петролеум). И већ пре неки дан приликом трке са аутомобилима од Сен Жермен до Ме-

лена чињен је покушај по предлогу Анри Дајча из Meurthe прскањем шосеа зејтином.

Дужина друма, на којој је вршена ова проба била је 750 m. а ширина 7 m. Покушај је потпуно оправдао очекивања: на целом друму кола су јурила кроз облак од прашине, док на овој пробној дужини нису остављала за собом ни трага од ње. А 14 августа по нов. прскана је једна партија жоанвиљског друма у Шампињиу по иницијативи Dr. Guglielminetti-а тером и петролеумом.

У Италији на једном друму за Ра-вену а где је врло јак саобраћај чињене су пробе на неколико места, поливајући га катраном (тером), који се добијао при фабрикацији светлећег гаса. Покушаји су дали врло добре резултате. Друм је престао бити прашљив и блатњав, површина му постаје тврда и глатка, а кишница се са ње брзо слива не расквасујући застор друмова. Трошкови око овог поливања изнели су 7,5 сантима од квадратног метра за прво поливање, док се за доцнија ова сума знатно смањује. У фабрици се добијао овај тер по 5 динара 100 кгр, па се при овој основној цени може рачунати да би се за 1 Kmt. друма прскања на 4 m. ширине имало платити 300 динара. Ова сума изгледа прилично велика но кад се узме да је у овоме случају тер прилично скупо плаћен, даље да се ово прскање ни из близа тако често не врши као оно водом, а поред тога потпуно се отклони она прашина, која је тако несносна и опасна, онда ни та сума никако се не може сматрати као претерана. У осталом требало би покушати и код нас на Топчидерском друму и ја мислим, да нећемо бити незадовољни.

Толико сам имао за сада о тој ствари да Вам пишем и молим Вас, да примите уверење мога особитог поштовања.“

ГРАЂАНСТВУ ГРАДА БЕОГРАДА

На основу наређења команданта VII београдске пуковске окружне команде од 3. ов. м. № 7994 суд београдске општине саопштава грађанству града Београда ради знања и управљања наредбу Бр. 56 команданта дунавске дивизијске области за 25 Јули 1902 Београд, која гласи:

„Наредба бр. 56 команданта дунавске дивизијске области за 25 Јули 1902 године, Београд.

I

„Командант VIII пуков. окр. команде атком № 7460 од 14 ов. м. доставио ми је: да је Постол Обрадовић, кмет општине ливадичке, среза моравског окр. пожаревачког, извршио пренос сточног пасоша за продају једног коња без дозволе команданта пуковске окр. команде тако: дозволио је Животи Степановићу земљоделцу из Ливадице да може продати свог коња који је жигосан са Т и распоређен као обвезник. Пренос пасоша извршио је 16 децембра 1901 године.

Узет на одговор по овоме признаје да је пренос пасоша извршио, и свој поступак правда тиме што је знао да Живота није обвезник са коњима већ са воловима.

Оваквим својим поступком кмет Постол Обрадовић као општински орган надлежне власти учинио је кривицу која је противна распису Господина Министра

војног АР. № 4101 од 8 августа 1901 год. — па с тога га на основу поменутог расписа Господина Министра војног и на основу чл. 72 закона о устројству војске одељка III-ег тач. 7 казним са 200 динара у новцу у корист „ремонтског фонда.“

II

Командант VIII пуков. окр. команде актом № 7462 од 14. ов. месеца доставио ми је: да су ниже именовани обвезници и то:

1. Живота Степановић, земљоделац из села Ливадице среза морав. окр. пожаревачког, и Станислав Радојковић, земљоделац из истог села продали своје коње као обвезници, а нису претходно тражили дозволу од команданта пуков. окр. команде.

Тако:

1. Живота Степановић продао је свог коња Милицаву Радојковићу који је жигосан са „Т“ и исти узет и распоређен за брдску артилерију.

2. Станислав Радојковић трампио је своју кобилу која је жигосана са жигом „А“ и распоређена за артилеријску чету II позива народне војске са Живаном Степановићем.

Узети на одговор по овоме признају да су коње продали и свој поступак правдају тиме, што им је општинска власт издала пасош.

Оваквим својим поступком учинили су кривицу противну распису Господина Министра војног АР. 4101 од 8 августа 1901 год. — па с тога их на основу поменутог расписа Господина Министра војног и на основу чл. 72 закона о устројству војске одељка III-ег тач. 7. казним са по 100 динара у новцу у корист касе „ремонтског фонда.“

III

Командант VIII пуков. окр. команде актом № 7462 од 14 ов. м. доставио ми је: да је Стеван Божиновић, кочијаш из Пожаревца, продао два коња, једног са жигом „А“ а другог са жигом „К“ без одобрења команданта пук. округа. Узет на одговор по овоме, а из прибављених података види се: да је Стеван Божиновић учинио следеће кривице:

1. Што је свог коња, који је жигосан са „А“ продао Стојану Радосављевићу из села Ливадице, а није тражио дозволу од команданта пуков. окр. команде

2. Што је и другог купљеног коња од Светозара Стојадиновића, кога је за његов рачун купио Јован Драгојевић, земљоделац, и који је жигосан са „К“ продао Мили Н. циганину у Пожаревцу, а такође није тражио дозволу од команданта пуков. округа.

3. Што на првом исказу код полицијске власти није одмах јавио име од кога је коња купио него је ову ствар замрсио толико да би траг прикрио и тек доцније на поновном саслушању казао праву истину.

Оваквим својим поступком Стеван је учинио кривице које су по закону кажњиве: па с тога га на основу 62 чл. „правила о снабдевању народне војске са коњима и комором“ и на основу расписа Господина Министра војног АР. № 4101 од 8 августа 1901 године а и на основу чл. 72. закона о устројству војске одељка III-ег тач. 7. казним са 200 динара у новцу, у корист „ремонтског фонда.“